
Nowi polscy członkowie Międzynarodowej Akademii Historii Nauki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 8/4, 613

1963

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

**Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.**

NOWI POLSCY CZŁONKOWIE MIĘDZYNARODOWEJ AKADEMII
HISTORII NAUKI

W czerwcu br. Międzynarodowa Akademia Historii Nauki powołała na członka korespondenta prof. dra inż. Eugeniusza Olszewskiego, kierownika Katedry Historii Techniki Politechniki Warszawskiej.

Jednocześnie prof. dr Bogdan Suchodolski, kierownik Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN, dotychczasowy członek korespondent, powołany został na członka rzeczywistego tej akademii.

POSIEDZENIA NAUKOWE DZIAŁU HISTORII NAUK SPOŁECZNYCH

I

Na posiedzeniu Zespołu Odrodzenia Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN w Krakowie w dn. 21 maja br. Janina Czerniatowicz wygłosiła referat *Wersja grecka ksiąg biblijnych w pracach biblistów polskich okresu Odrodzenia*.

Referentka, która opracowuje całość zagadnień grecożytki w Polsce w okresie Odrodzenia, zajęła się tu problemem biblistyki, omawiając stosunek polskich tłumaczy *Pisma świętego* do jego wersji greckiej. W uwagach wstępnych autorka uzasadniła przyjęte ramy chronologiczne referatu (lata 1551—1632) i jego metodę, motywując konieczność studiów w tej dziedzinie, nie opracowanej dotychczas, a bardzo ważnej dla pełnego obrazu recepcji greczyzny, a następnie scharakteryzowała przyczyny, które złożyły się na niezwykle bujny rozwój prac translatorских w Polsce w omawianym okresie. Rozwój ten wiązał się z ogarniającym Europę fermentem reformacji, zwróceniem się do wersji hebrajskiej i greckiej Biblii w obliczu sporów doktrynalnych, krytyką jej różnojęzycznych tekstów oraz z pracami nad przekładem Biblii na języki narodowe i nad jej wielokrotnymi edycjami. Rozważania rozpoczęła autorka omówieniem polskiego przekładu Nowego Testamentu dokonanego z inspiracji J. Seklucjana przez St. Murzynowskiego i wydanego w Królewcu w latach 1551—1553, w którym tłumacz po raz pierwszy sięgnął po tekst grecki, nawiązując równocześnie do wcześniejszych polskich przekładów opartych na *Wulgacie*. Z kolei autorka przedstawiła następne polskie tłumaczenia powstałe głównie w obozie różnowierczym, które przyczyniły się do realizacji również i przekładów katolickich (Biblia Leopolda z 1561 r., Biblia Brzeska z 1563 r. oraz jej pochodne). Referentka scharakteryzowała obszerniej postać i prace Szymona Budnego, szkicując zmiany jego poglądów w ocenie autentyczności i przydatności wersji greckiej — od jej początkowej afirmacji do przyznania pierwszeństwa wersji łacińskiej, posilkowanej tekstami w innych językach, zwłaszcza w znanym Budnemu staro-cerkiewno-słowiańskim. Autorka podniosła znaczenie przedmowy Budnego do wydania Nowego Testamentu z 1574 r., jako pierwszej w języku polskim introdukcji do badań biblijnych. Spośród następnych chronologicznie przekładów referentka scharakteryzowała bliżej tłumaczenie Nowego Testamentu M. Czechowica (1577 r.) oraz prace J. Wujka, który jako jedyny spośród biblistów katolickich posługiwał się swobodnie wersją grecką, korzystając przy tym bez uprzedzeń z doświadczeń różnowierczych poprzedników. W zakończeniu omówiła autorka arikańskie tłumaczenie Nowego Testamentu Smalcjusza i kalwińskie — D. Mikołajewskiego, kodyfikujące na długo tekst w postaci tzw. Biblii Gdańskiej z 1632 r.